

Jaarstukken Ouder-Amstel 2024

07-11-2025

bestedingsvrij en zonder oormerk ter beschikking worden gesteld. Daarom is de inzet erop gericht om het aantal specifieke uitkeringen en de verantwoordingslasten te verminderen door onder andere aanpassing van de Financiële verhoudingswet (Fvw) en doorlichting van de specifieke uitkeringen.

In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet wordt een overheveling van alle specifieke uitkeringen naar het gemeente- en provinciefonds aangekondigd, met 10% efficiëntiekorting. Dat moet vanaf 2026 € 638 miljoen besparen. In de toelichting staat: "Het aantal specifieke uitkeringen is sinds 2018 fors gestegen. Gemeenten en provincies geven aan dat specifieke uitkeringen hen beperkt in autonomie. Dit vanwege de strikte en gedetailleerde eisen die vanuit het Rijk worden gesteld aan de besteding van de gelden uit een specifieke uitkering. Daarnaast kennen deze uitkeringen zware administratieve- en controlelasten. Met deze maatregel worden specifieke uitkeringen overgeheveld naar het gemeente- of provinciefonds met een budgetkorting van 10 procent. De BUIG blijft hierbij buiten beschouwing."

Het maximaal kortingsbedrag van de uitvoeringskosten SPUK-regelingen bedraagt op macro-niveau € 638 miljoen. Het aandeel van Ouder-Amstel hierin is circa 0,05%. Het risico is daarmee geraamd op afgerond € 300.000.

Het risicobedrag is € 300.000, klasse 4, kans 70%, structureel, derhalve € 210.000.

Oekraïense vluchtelingen en statushouders

Oekraïners

De opvang van de Oekraïners legt een behoorlijke druk op het ambtelijke apparaat maar ook op het zorgveld zoals huisartsen en de scholen. Kinderen moeten uiteraard onderwijs krijgen en hiervoor zijn taalklassen nodig en opvang voor kinderen jonger dan 4 jaar. Deze faciliteiten zijn nog niet beschikbaar in onze gemeente. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van faciliteiten in de regio waar ook een grote druk op ligt. Met name het vinden van personeel en huisvesting is een knelpunt. De verwachting is dat ook het gebruik van leerlingvervoer gaat stijgen. Ook hier spelen capaciteitsproblemen met het bemensen van het vervoer. Er is nog niets bekend hoe lang de beschikbare leefgelden vanuit het Rijk verstrekt gaan worden. Wellicht dat op termijn meer aanvraag gedaan wordt op de bijstand of dat er extra claims komen voor schuldhulpverlening. Tot nu toe is met de huidige taakstelling dit uitvoerbaar gebleken. Bij een grotere taakstelling of het verzorgen van meer opvang zijn de grootste risico's onvoldoende ambtenaren voor de uitvoering, onderwijspersoneel en zorgpersoneel. Daarnaast lijkt de dekking met de gelden vanuit het Rijk voldoende te zijn maar ook dit is nog niet gegarandeerd. Met het project huisvesting in Entrada zitten we ruim boven onze taakstelling. Als het Rijk niet dekkend uitkeert heeft dit financiële consequenties.

Statushouders

De versnelde instroom van statushouders gaat mogelijk ook een extra druk leggen op bijvoorbeeld de bijzondere bijstand, leerlingvervoer, jeugdzorg maar ook op onze medewerkers en die van de gecontracteerde ondersteuning van onze partners.

Inburgeraars

In verband met het drie jaar in werk treden van de nieuwe Wet Inburgering 2021, zal in 2025 het bestand inburgeraars tot ongeveer haar maximaal komen, waarna er voor het eerst inburgeraars hun traject afronden. Dan pas zal het aantal enigszins stagneren en alleen met het inwonersaantal van Ouder-Amstel en eventuele wisselingen in de landelijke taakstelling fluctueren. Momenteel is er bij de uitvoering al enig tekort waardoor sommige wettelijke taken zoals voortgangsgesprekken vaak niet, of niet op

tijd, kunnen worden gehouden. Dit zorgt dat de gemeente minder zicht heeft op de voortgang van haar inburgerende inwoners. Het rijk levert structureel niet genoeg middelen voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021.

Het risico is niet kwantificeerbaar

Gebiedsontwikkeling

Door de gemeenteraad is besloten om de risico's van de gebiedsontwikkeling af te dekken door middel van een specifieke bestemmingsreserve (de reserve gebiedsontwikkeling). Deze reserve wordt ingezet voor zover er een realistische verwachting van kostenverhaal is. De grens hiervoor is gesteld op minimaal 70%. Op het moment dat zekerheid bestaat dat een groter deel van de kosten niet verhaald kan worden zijn deze meegenomen in de begroting.

Het risicobedrag is pm.

Bouwleges

De raming voor de bouwleges is gebaseerd op de best mogelijke prognose van het te verwachten bouwvolume over de jaren. Deze prognose strookt met de planningen in de gebiedsontwikkeling. Dit zijn gegevens en prognoses die met de nodige voorzichtigheid behandeld moeten worden. De voortgang van deze projecten is afhankelijk van derden en moeilijk te voorspellen of te beheersen. In 2025 en later worden meerdere grote aanvragen verwacht met navenante legesheffing. Een tegenvaller in jaar X wordt een meevaller in een ander jaar, en soms komen er nieuwe projecten bij en andere gaan niet door.

Het risicobedrag is pm.

Invoering Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De bedoeling van de nieuwe wet is om de diverse regelgeving voor ruimtelijke plannen in één wet te integreren. Sneller, eenvoudiger en meer ruimte voor initiatief zijn de kernwaarden van de nieuwe Omgevingswet. De impact van deze wet op de gemeentelijke organisatie, de werkprocessen en de begroting is groot.

Het is daarom van belang om de financiële consequenties van deze wetswijzigingen te monitoren. Rekening houdend met het onderzoek Nulmeting Omgevingswet, kennis van betrokken financiële experts en reeds ontwikkelde VNG producten (onder andere Werkwijze Structurele Effecten en werkplaats Omgevingswet en Begroting) zijn de voorziene financiële consequenties geïnventariseerd en gecategoriseerd.

Vanuit de Rijksoverheid (bron: https://open.overheid.nl/documenten/ronl-162409dafb07-43b6-af43-2744d6bd4b27/pdf) is onderzoek gedaan naar de lasten en baten van gemeenten, provincies en waterschappen, van taken die straks onder de Omgevingswet en daarmee samenhangende wet- en regelgeving gaan vallen. Dit zijn echter inschattingen, die onder meer afhankelijk zijn van het ambitieniveau van de gemeente, lopende verander trajecten, waarop aangehaakt kan worden en gemeentelijke samenwerkingsverbanden.

We streven in het invoeringstraject Omgevingswet om hier zo pragmatisch mogelijk mee om te gaan en de kosten hiervan, in de lijn van de geraamde budgetten te leiden. Of dat mogelijk is wordt komende jaren meer duidelijk.